

ПАТРУЛЬНА ПОЛІЦІЯ

**Алгоритм реагування учасників
освітнього процесу на
виявлення дітей, які
перебувають у складних
життєвих обставинах**

**НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ТА
ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ІЗ
ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ,
НАСИЛЬСТВУ, ДОМАШНЬОМУ
НАСИЛЬСТВУ ЩОДО ДІТЕЙ,
БУЛІНГУ**

Нормативно-правові акти, які регулюють діяльність закладів освіти з протидії жорстокого поводження з дитиною:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про охорону дитинства»;
- Постанова КМУ від 03.10.2018 р. № 800 «Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю»;
- Наказ МОН України від 02.10.2018 р. № 1047 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами»;
- Лист МОН України від 30.10.2018 р. № 1/9-656 «Про перелік діагностичних методик щодо виявлення та протидії домашньому насильству стосовно дітей»;
- Лист МОН України від 24.07.2019 № 1/9-477 “Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України”

Нормативно-правові акти, які регулюють діяльність закладів освіти з питань запобігання та протидії домашньому насильству:

- Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків»;
- Постанова КМУ від 22.08.2018 р. № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі»;
- Постанова КМУ від 01.06. 2020 р. № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах»;
- Наказ МОН України від 02.10.2018 р. № 1047 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами»;
- Лист МОН України від 30.10.2018 р. № 1/9-656 «Про перелік діагностичних методик щодо виявлення та протидії домашньому насильству стосовно дітей»;
- Лист МОН України від 27.06.2019 р. № 1/9-414 «Деякі питання щодо створення у 2019/2020 н. р. безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок».

Нормативно-правові акти, які регулюють діяльність закладів освіти з протидії булінгу:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»;
 - Постанова КМУ від 03.10.2018 р. № 800 «Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема таких, що можуть загрожувати їхньому життю та здоров'ю»;
- Наказ МОН України від 28 грудня 2019 року № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти»;
- Лист МОН України від 29.12.2018 р. № 1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу».

- Алгоритм дій спеціаліста, до якого звернулась дитина, яка зазнала жорстокого поводження, зокрема домашнього насильства, або якому стало відомо про таку дитину

- КРОК 1
Ідентифікувати дитину як постраждалу від домашнього насильства особу
- КРОК 2
За потреби забезпечити надання екстреної медичної допомоги.
- КРОК 3
Зафіксувати інформацію належним чином.
- КРОК 4
Впродовж однієї доби повідомити уповноважений підрозділ органу Національної поліції та службу у справах дітей за місцем виявлення дитини, яка постраждала від жорстокого поводження або життя чи здоров'ю якої загрожує небезпека.
- КРОК 5
Не пізніше ніж через три робочих дні надіслати повідомлення за формою, встановленою Мінсоцполітики

Алгоритм дій у випадку виявлення домашнього насильства

Уповноважений керівником закладу освіти спеціаліст (фахівець) з числа працівників даного закладу:

КРОК 1

Забезпечує надання медичної допомоги (у разі потреби)

КРОК 2

Фіксує інформацію в журналі реєстрації фактів виявлення (звернення) про вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі (*Додаток 3 до Постанови КМУ № 658 від 22 серпня 2018 року*).

КРОК 3

Протягом доби за допомогою телефонного зв'язку та/або електронної пошти інформує:

- уповноважений підрозділ органу Національної поліції;
- службу у справах дітей.

КРОК 4

Організує роботу практичного психолога та/або соціального педагога з постраждалою дитиною.

До уваги! Методичні рекомендації щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами затверджені наказом Міністерства освіти і науки України № 1047 від 02 жовтня 2018 року.

Алгоритм дій у випадку проявів булінгу у закладі освіти

- Якщо дитина стала свідком булінгу в закладі освіти, передусім вона може розказати про це батькам, вчителю, психологу або безпосередньо директору.
- Якщо свідком булінгу став педагог або інший працівник школи, то він має повідомити керівника закладу незалежно від того, чи поскаржилась йому жертва булінгу чи ні.
- Після отримання звернення дитини, відповідна особа або орган інформує керівника закладу освіти у письмовій формі про випадок булінгу. Директор школи має розглянути таке звернення та з'ясувати всі обставини булінгу. Надалі директор має скликати засідання комісії з розгляду випадків булінгу та окреслити подальші дії.
- Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то очільник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.
- До складу такої комісії можуть входити педагоги, психолог, соціальний педагог, батьки постраждалого та «булера», керівник закладу та інші зацікавлені особи.
- У разі, якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України.

Алгоритм дій та повноваження комісії з розгляд випадку булінгу

Склад

Кількісний:

- голова – керівник(-ця) закладу освіти;
- заступник(-ця) голови;
- секретар(-ка) та не менше ніж п'яти її членів.

Якісний:

- педагогічні (науково-педагогічні) працівники, зокрема практичний(-а) психолог(-иня) та соціальний(-а) педагог(-иня) (за наявності) закладу освіти;
- представники служби у справах дітей;
- представники центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; за згодою:
- батьки або інші законні представники малолітніх або неповнолітніх сторін булінгу (цькування);
- сторони булінгу (цькування);

Регламент діяльності

- Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі.
- Склад комісії затверджується керівником(-цею) закладу освіти.
- Засідання комісії проводяться у разі потреби.
- Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.
- Голова комісії скликає засідання комісії не пізніше, ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.
- Комісія розглядає заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) та виконує свої завдання у строк, який не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення керівником(-цею) закладу освіти.
- Секретар(-ка) комісії не пізніше вісімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє всім учасникам.
- Секретар(-ка) комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком до цього Порядку, що оформлюється наказом керівника(-ці) закладу освіти.

Завдання комісії

- збір інформації щодо обставин випадку булінгу (цькування);
- розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку булінгу (цькування);
- прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві.